

EMERGÈNCIA LINGÜÍSTICA SALVEM PARAULES DE L'OBLIT

Acció col·laborativa

Setmana de la Ciència 2021

Introducció

Acció de recuperació de paraules en desús i perill d'extinció

L'Ajuntament de Barcelona organitza, en el marc de la Setmana de la Ciència, una nova acció col·laborativa entre diversos equipaments municipals. Centres cívics, biblioteques i equipaments ambientals de Barcelona convidaran la ciutadania a participar d'una acció que **recupera paraules relacionades amb l'alimentació i els hàbits de producció i consum sostenible.**

L'acció evidencia la pèrdua col·lectiva de **patrimoni** lingüístic i sociològic. En el context actual, recuperar aquestes paraules suposa un exercici de **memòria històrica** i de **recuperació d'usos i costums** que tornen a ser necessaris per fer front a les emergències climàtica i social.

Context i motius

La Setmana de la Ciència 2021, organitzada per la Fundació Catalana per a la Recerca i la Innovació, se centrarà en el tema de la Sostenibilitat. Per una altra banda, en aquest 2021 Barcelona és la Capital Mundial de l'Alimentació Sostenible.

Per tot això esmentat, l'Ajuntament de Barcelona, a través del Departament de Ciència i Universitats de l'Àrea de Cultura, Educació, Ciència i Comunitat, es vol sumar un cop més a la Setmana de la Ciència proposant una nova acció col·laborativa al voltant de l'Alimentació Sostenible, tan important per fer front a l'emergència climàtica en la qual es troba immersa el planeta Terra. Hem pensat en aquesta ocasió, i en el marc de la Setmana de la Ciència als Districtes, treballar amb diversos equipaments de proximitat en una proposta singular que recuperi paraules en desús i, per tant, en perill d'extinció, relacionades amb l'alimentació sostenible. És una acció relacionada amb la diversitat de les paraules, igual d'important que la biodiversitat dels éssers vius en els ecosistemes terrestres o aquàtics; és també una acció que ens permet recuperar la memòria històrica i, per tant, treballarem les ciències en la seva vessant més àmplia: biologia, ecologia, però també lingüística, antropologia, història i, perquè no, gastronomia.

Acció col·laborativa en dues fases

FASE 1

1. L'equipament fa una crida als usuaris/es
2. L'equipament fa campanya: promociona l'enllaç al web on es recullen les paraules (via formulari)
3. Cada persona que hi participa aporta entre 1 i 3 paraules en català o castellà
4. Per facilitar la participació de les persones grans o que no utilitzen internet ni xarxes socials, l'equipament pot utilitzar opcions analògiques (paperetes en una bústia o plafó) i entregar la llista de paraules resultants a l'organització

FASE 2

1. L'organització obté les paraules a través del formulari de participació (via digital) i també rep les paraules dels equipaments que hagin habilitat un espai físic (via analògica) i que hauran entrat les paraules al formulari
2. Un jurat especialitzat selecciona 28 paraules segons criteris de rellevància lingüística, social i de diversitat
3. Es porta a terme una campanya de comunicació i una taula rodona per fer públiques les paraules i la rellevància del seu significat

Quin tipus de paraules demanem?

- Paraules en desús i perill d'extinció
- Poden ser verbs, noms i adjectius
- Les paraules poden estar relacionades, per exemple, amb l'àmbit de l'agricultura, la ramaderia, la pesca o la cuina.

FASE 1 - Com i quan demanem les paraules?

COM

- Digitalment: a través d'un formulari online
- Analògicament: posant a disposició de les persones usuàries algun canal propi físic a l'equipament per fer accessible la participació a totes les persones. Algunes opcions són: bústia física al vestíbul, pissarra al vestíbul o paperetes en un suro o plafó.
- L'equipament es farà càrrec d'entrar al formulari online les paraules recollides analògicament.

QUAN

- Del dilluns 20 de setembre al diumenge 10 d'octubre (si és possible es començarà una mica abans i finalitzarà uns dies després)
- La recopilació general de paraules de tots els equipaments es fa la setmana de l'11 al 15 d'octubre per tal de fer-les arribar al jurat que en farà el tractament i selecció.

Com animem la ciutadania a participar-hi?

- Fem promoció conjunta:
 - L'equipament disposarà de material comunicatiu per fer promoció conjunta de l'acció.
 - Material gràfic digital per a xarxes socials i pàgina web
 - Material gràfic imprimible per a suports físics (plafons, suros, etc)

FASE 2 - Com i qui la fa?

1. El departament de Ciència i Universitats s'encarrega de fer arribar a un jurat especialitzat totes les paraules que aporta la ciutadania mobilitzada a través dels equipaments.
1. El jurat selecciona 28 paraules que seran publicades de l'1 al 28 de novembre, una cada dia.
 - A través dels canals oficials de Barcelona Ciència i dels equipaments que hi participen
 - Els equipaments també disposaran del material gràfic (digital i imprimible) per publicar les paraules en els seus canals habituals en la mesura que els sigui possible

Està previst que la resta de paraules formin part d'un repositori posterior en forma de glossari.

Taula rodona amb experts i participants, moderada per Gabi Martínez

- Durant la Setmana de la Ciència (del 12 al 21 de novembre) celebrarem una taula rodona per divulgar el sentit i la importància d'aquesta acció col·laborativa de recuperació de paraules en desús
- L'escriptor Gabi Martínez moderarà una taula rodona en la qual hi tindran veu especialistes relacionats amb la matèria: professionals de l'agricultura, ramaderia, pesca i cuina, així com relacionats amb la sostenibilitat ambiental o la lingüística.
- La trobada donarà espai a la participació del públic assistent, que tindrà l'ocasió d'aportar el seu testimoni personal.

Organitza l'Ajuntament de Barcelona amb la col·laboració de:

Xarxa de Centres Cívics de Barcelona
Biblioteques de Barcelona

Xarxa d'Equipaments Ambientals de Barcelona (XEAB)